

Hoofdstuk 14 uit mijn boek:
"Herinneringen Hans Talboom 1940-2020"

14.4 BREDA'S MANNENKOOR 1865

Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor

Mijn ADAGIUM:

Zorg dat je nooit spijt krijgt van de risico's die je niet hebt genomen

"Zingende stemmen ontspannen de verten,
hun klank kent geen afstand of grens,
hun zingende groet reikt naar elk mens."

14.4.1 LIDMAATSCHAP BREDA'S MANNENKOOR

1965.

Zoals te doen gebruikelijk in die tijd vroeg ik aan mijn aanstaande schoonvader Jan Dillisse om de hand van zijn dochter Ria. Hij hoefde daar niet lang over na te denken. "Hans, geen enkel probleem, echter onder één voorwaarde, je zult lid moeten worden van het Breda's Mannenkoor." Tijdens verjaardagen, het waren vaak halve bruiloften, werd er volop gezongen en werd mijn dragende stem 'ontdekt'.

Buiten mijn schoonvader 2e bas, zongen ook vier broers van hem bij het Breda's Mannenkoor.

Toon 1e tenor, Dries bariton, Jacques 2^e bas en Henk 2^e bas. De familieclan werd uitgebreid tot tien met Antoon Dillisse neef en 1^e tenor, Rob en Paul Dillisse zoons van Jan en beiden 2^e tenor, Fred Bruininge neef 2^e bas en Hans Talboom schoonzoon 1^e tenor, later bariton en daarna 2^e bas.

Op 24 april 1965 gaven Ria en ik elkaar in de Sacramentskerk in de wijk Zandberg het ja-woord en op 1 oktober van dat jaar loste ik mijn belofte in en meldde me bij het koor. Dit is de reden dat ik exact weet hoeveel jaar ik getrouwd ben. Ik hoef alleen maar te weten hoe lang ik lid ben van het Breda's Mannenkoor. Hallo!

1965	Lid	
1967-2015	Bestuurslid	48 jaar
1968-2018	Presentator BM	50 jaar
1974-1978	Vicevoorzitter	5 jaar
1978-2006	President	28 jaar
2006-2015	Vicevoorzitter	10 jaar
2006-e.v.	Erevoorzitter	15 jaar e.v.
2006-e.v.	Ambassadeur	15 jaar e.v.

1981	Erelid 'Berliner Sängerbund'	
1982	Zanger van het Jaar	
1998	Zanger van de 20 ^e Eeuw	
1999	Koninklijke Onderscheiding	
2003	Bijzondere Oorkonde als blijk van waardering voor de aan de Nederlandse Mannenkoorzang bewezen diensten	

1967-1970	Secretaris Ledenwerfcommissie
1978-1989	Voorzitter Evenementencommissie
1989-2010	Adviseur Comité Vrienden van BM
1990-2013	Voorzitter en bestuurslid Reiscommissie
1996-1998	Voorzitter Sponsorcommissie
1998-2003	Bestuurslid Sponsorcommissie
2002-2012	Beheerder Website
2011-2015	Projectgroep BM 150 jaar
2015	Projectgroep Protocol

Nadat ik 1 jaar en 4 maanden lid ben van de Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor werd mij gevraagd om zitting te nemen in het bestuur.

Februari 1967.

Samenstelling van het toenmalige bestuur:

Voorzitter	Marcel Smits van Waesberghe <i>*Procuratiehouder van de N.V. Bierbouwerij De Drie Hoefijzers</i> <i>*Directeur van de Hotel Maatschappij</i>
Vicevoorzitter	John van den Heuvel <i>*Directeur Delta Lloyd verzekeringen</i>
Secretaris	Ad Takx <i>*Bedrijfsleider Baarle van Riel Ijzerwarenhandel</i>
Penningmeester	Jan Willemsen <i>*Directiesecretaris N.V. Bierbouwerij De Drie Hoefijzers</i>
Algemeen Bestuur	Cor Snepvangers – qualitate qua <i>*Directeur Arbeidsbureau</i>
Algemeen Bestuur	Gérard Sliepen – qualitate qua <i>*Directeur VVV Breda</i>

NOOT: Saillant. Tijdens de bestuursperiode van de eerste voorzitter en medeoprichter van B.M. Frans Smits (1865-1868) beheerde hij de portefeuille 'Commissaris van de werkende leden'.

Bij mijn bestuursbenoeming kreeg ik eveneens de portefeuille 'Commissaris van de werkende leden'. Na mijn benoeming tot vicevoorzitter in 1974 is deze functie, na meer dan een eeuw, komen te vervallen.

14.4.2 BETEKENIS VOOR BM

Bij een koor als de onze gaat het om inzet, geluk, omgang met mensen, teamgeest, risico nemen, saamhorigheid, liefde voor de vereniging, vernieuwen.....

Gedurende mijn voorzitterschap (1978-2006) heb ik voor het koor, samen met anderen, een aantal zaken kunnen realiseren.

Het heden en onze toekomst lezen we juist af van het verleden.

Grondlegger van de huidige BM Verenigingsstructuur.

Toen ik in 1965 lid werd van de vereniging kende het koor nauwelijks werkgroepen of functionarissen ter ondersteuning van de werkzaamheden van het bestuur.

Ik herinner me dat het koor in die jaren een commissaris van de werkende leden, een bibliothecaris en een muziekcommissie kende.

Ik heb daar in mijn bestuursperiode een aantal commissies en functionarissen aan toe mogen voegen.

Bij het samenstellen van het bestuur en de verdeling van de onderliggende taken heb ik me altijd laten leiden door de volgende uitgangspunten:

- Inventariseer de taken die ingevuld dienen te worden.
- Maak optimaal gebruik van de kwaliteiten van de bestuursleden/koorleden.
- Zorg er steeds voor dat elke commissie, werkgroep of functionaris aangestuurd wordt door een bestuurslid.

In mijn periode als voorzitter zijn er steeds weer commissies en werkgroepen geïnstalleerd en ontbonden op momenten dat daar wel/geen behoefte aan was.

Ook functionarissen werden om deze reden aangesteld of bedankt.

Uitbreiding van werkgroepen en commissies:

* Reiscommissie	* Evenementencommissie
* Ondersteuningscommissie	* Concertcommissie
* Barcommissie	* Werkgroep beheer en onderhoud gebouw
* Sponsorcommissie	* Denktank
* PR-Commissie	* Partijcommissarissen
* Schrijverscollectief	

Uitbreiding functionarissen:

* Rouw- en trouwfunctionaris	* Distributie verjaardagskaarten
* Floormanager	* Koorleider
* Beheerder spaarfonds	* Verenigingsfotograaf
* Beheer vaandel	* Beheer en onderhoud piano
* Archivaris	* Beheer en onderhoud website
* Beheer fotoarchief	

In 1996, het jaar waarin de verenigingssecretaris Jan Willemsen komt te overlijden, overhandigt hij mij de baton, dirigeerstok uit 1873 van onze tweede dirigent Henrich Umland (1870-1883), de bestuursspeld gedragen door president Franz Smits van Waesberghe (1902-1930) in het originele etui en een map met verenigingsfoto's. Dit laatste brengt me op het idee om BM-foto's te gaan archiveren.

14.4.3 NIEUWE INITIATIEVEN:

Ontdek gisteren, begrijp vandaag

Jaarlijks wordt tijdens de Algemene Vergadering, veelal door koorlid Wim Gielen, de vraag gesteld:

'Voorzitter wanneer wordt er nu eindelijk eens in smoking geconcentreerd?'

In 1984 is het zover.

Jean Bergé krijgt de opdracht. De maten worden genomen, smoking geleverd, smokinghemd en strik toegevoegd en het geheel wordt afgemaakt met zwarte concertsocken. Later komen daar nog manchetknopen en een witte pochet bij.

Om eventueel nieuwe leden te interesseren voor de vereniging worden in de regio wijkconcerten gegeven en wordt vanaf 1987 jaarlijks het kerstconcert geprogrammeerd. Een traditie die tot na 2020 zal voortduren.

Omdat we eind jaren tachtig nauwelijks inkomsten hebben, bij gebrek aan een huurder is de zaalhuur komen te vervallen, wordt in 1989 besloten tot oprichting van Het Comité Vrienden van BM.

Om het koor financieel te steunen kan men tegen betaling lid worden van de Vrienden van BM.

In enkele jaren stijgt het aantal Vrienden tot boven de driehonderd.

Nadat we in 1992 afscheid hebben genomen van dirigent Peter Hermans plaatsen we o.a. in het Zangersblad een advertentie voor een opvolger. Zo komen we in contact met dirigent Marcel Verhoeff uit Vianen. Een kennismakingsgesprek vindt plaats in het AC-wegrestaurant De Meern. Het vervolgggesprek vindt bij mij in de achtertuin plaats (Bergschot 25). Daar wordt een Herenakkoord gesloten tussen Marcel Verhoeff en Hans Talboom.

Zolang ik voorzitter ben, zolang zal hij de artistiek leider/dirigent van het Breda's Mannenkoor zijn. En dat akkoord hebben we beiden gerespecteerd.

Op mijn vraag aan de nieuwe dirigent hoe te denken over koorleden die vanwege fysiek ongemak of afnemen van de stemkwaliteit moeite hebben met de concerten, hebben wij een eensluidend oordeel.

Niemand zal om die reden worden bedankt. We zijn en blijven een sociaal koor; vriendschap en saamhorigheid staan hoog in het vaandel.

We zetten de trein in gang; Marcel als machinist, ik als remmer. We kunnen bogen op een uitstekende samenwerking.

Marcel Verhoeff is een buitengewoon dirigent met een buitengewone staat van dienst.

In 1993 wordt hij aangesteld als

- Chef-dirigent van het wereldberoemde 'Don Kosaken Chor Rusland' uit Moskou,
- daarnaast is hij dirigent van 'The Male Voices of Bulgaria',
- vaste gastdirigent van het indrukwekkende koor van het 'Danilov-Klooster',
- artistiek adviseur van de Koninklijke Militaire Kapel en gastdirigent van gerenommeerde orkesten.

Met hem heeft het Koninklijk Breda's Mannenkoor samengewerkt met:

- Banatul Filharmonisch Orkest uit Roemenië, een Europees toporkest,
- Roemeense staatsopera Cluj Napoca, - Staatsphilharmonie Moldava uit Moldavië,
- Koninklijke Militaire Kapel, - Opera en Orkest uit Wroclaw Polen,
- Nationale Opera Moldavië uit Chisinau.

Onder zijn leiding wordt opgetreden met nationale en internationale solisten:

- Lenny Kuhr - Ellen van Haaren - Bernard Kruysen - Willie Mc Vean
- Liesbeth Damen - An de Ridder - Laura Feier - Ceciel Kreusen
- Margaret Forrest - Robert Nagy - Lucia Papas - Radoslaw Zukowski

In 2020 mag hij uit handen van de burgemeester van Goes een hoge koninklijke onderscheiding in ontvangst nemen als remuneratie voor het tot stand brengen van de culturele betrekkingen tussen Nederland en Rusland.

"Het heeft zijne majesteit de koning behaagd U te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau."

Marcel Verhoeff besluit op dinsdagavond te gaan repeteren en zo wordt onze repetitieavond verschoven van de donderdagavond naar de dinsdagavond. En als in 2007 Hans de Wit de

opvolger wordt van Marcel Verhoeff gaat de repetitieavond van de dinsdag- naar de maandagavond.

Nieuw onder Marcel zijn de stemrepetities evenals de ongeëvenaarde reeks Night of the Proms / Classics concerten in het Chassé Theater van 1996 t/m 2003.

14.4.4 INITIATOR

Om elkaar binnen het koor beter te leren kennen wordt er vanaf 2004 jaarlijks een smoelenboekje (een portrettengalerij) verstrekt aan de leden.

In 1965 ben ik begonnen met het opzetten en bijhouden van een BM-archief. Het betreft hier het verzamelen van recensies, aankondigingen, concertprogramma's, flyers, fotomateriaal, cd's, videobanden, dvd's, belangrijke mededelingen van het bestuur en al wat diesmeer zij.

In 2024 is het aantal archiefmappen, groot model, inmiddels opgelopen tot 75.

Na overleg met koorlid Bert van der Plas wordt een BM-verjaardagskaart ontworpen.

Na enkele jaren heeft Piet Dekkers dit overgenomen en ontwerpt hij tot grote verrassing van de leden jaarlijks een nieuwe BM-verjaardagskaart.

Om de nieuwe koorleden wegwijs te maken binnen de vereniging heb ik een boekje 'Welkom' ontworpen waarin alle relevante informatie voor het nieuwe lid is opgenomen (1978).

In datzelfde jaar wordt het fenomeen 'Zanger van het Jaar' met de bijbehorende wisselbeker weer nieuw leven ingeblazen.

Voor het eerst in de BM-geschiedenis verschijnt een Muzikaal Beleidsplan en een Jaarplanning met daarin vermelding van alle evenementen en concerten.

Dé culturele proeverij en uitmarkt van Breda afgekort de KAM is een tweedaags cultureel evenement dat vanaf 1977 elk najaar wordt gehouden. Bredase culturele amateurgezelschappen wordt een podium geboden in een echt theater de Stadsschouwburg Concordia aan het Van Coothplein, en later het Chassé Theater.

Als presentator van de KAM Culturele Amateur Manifestatie (1991 t/m 1994), heb ik voor deelname van BM gewedijverd. Vanaf 1979 t/m 1989 hebben we jaarlijks aan dit Bredase feest deelgenomen.

Met de nodige trots heb ik de Koorschool 1979 de Nieuwjaarsreceptie- bijeenkomst 1982, Kerstnacht mis in de Grote Kerk 1986 en het Gevelconcert 1988 geïnitieerd.

Als voorzitter van de carnavalskapel / carnavalsvereniging Large Alpha, neem ik het initiatief om op carnavalsmaandag tijdens de optocht een groots carnavalsfeest te organiseren in onze eigen zaal Haven 7 (1987 t/m 1991). Het wordt een eclatant succes. De belangstelling is zo massaal dat we in 1992 moeten besluiten om uit veiligheidsoverwegingen hiermee te stoppen.

In 1997 zijn we toe aan een nieuwe Huisstijl.

Na een aantal gesprekken met Jeroen Jas van Studio Jas Amsterdam, zoon van koorlid Renie Jas, presenteert hij tot ieders tevredenheid een nieuwe BM-look.

Ook de eerste Besturendag in Huis den Deijl 1997 komt uit mijn koker.

Het besluit wordt genomen om een keer per jaar een Besturendag te organiseren.

Gedurende een gehele dag wordt het koor onder de loep genomen. Aan de hand van een agenda wordt er in de ochtend vergaderd zonder dirigent.

Na de lunch sluit hij aan en komt de nadruk meer op het muzikale vlak te liggen.

De dag wordt afgesloten met een etentje waarbij de dat jaar afgetreden bestuurslid/leden met partner worden uitgenodigd.

Wat ik verder tot mijn initiatieven mag rekenen:

Tot stand brengen van jubileumboek '125 Jaar Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor' (1990), auteurs Jan Willemsen en Harry Gerritsen.

De kennismakingsgesprekken met de nieuwe gouverneur van de KMA.

We bespraken dan wat wij, BM en de KMA, voor elkaar konden betekenen.

Zo heb ik vanaf 1984 met een kleine bestuursdelegatie gesprekken mogen voeren met:

Generaal-majoor Hans Leeftang, Generaal-majoor drs. Ger Roozendaal, Generaal-majoor Cor Hilderink, Generaal-majoor Mr. Siem van Groningen, Generaal-majoor ir. Richard Tieskens, Generaal-majoor Theo Vleugels en Commandant NLDA Breda generaal-majoor Nico Geerts.

Het jaarlijkse overleg met onze beschermheer (1990).

Deze vonden plaats in de werkkamer van de burgemeester.

Ed Nijpels 1990-1995, Chris Rutten 1996-2004, Peter van der Velden 2004-2015 en Paul Depla 2015-

Overige initiatieven:

- Ledenwerkdag in Bovendonk Hoeven (1998) en in zaal Fidei Arti in Oudenbosch (2000).
- Huis aan huiskrant BM 135 jaar (2000).
- Legpenning BM, ontwerp van Chris Rutten (2000).
- Herziene uitgave zangbundel 'Het Groene Boekje' (2002).
- Artistiek Beleidsplan voor de jaren 2003 - 2004 - 2005.
- Tot stand komen van het boek 'BM 100 jaar Koninklijk' (2005) door BM-schrijverscollectief: Chris Knook, Paul van Driessche, Pedro Kneepkens en Ton van Pelt,
- Adoptie kindertehuis Kursenai, Litouwen (2005),
- Website BM 2005 en de geheel vernieuwde website in 2010.
- Vaandel (2005).
- Plaatsen tegel in het kader van 150 jaar BM (2015) voor toegangsdeur Haven 7.

"Wie de geschiedenis niet kent, is gedoemd ze te herhalen" (G. Santayana, Spaans filosoof)

Met veel plezier heb ik samen met Simon Keep een negental lezingen mogen geven.

Hans Talboom verzorgt de praatjes en Simon Keep de plaatjes.

Onderwerp '150 jaar Koninklijk Breda's Mannenkoor'.

Deze voordracht hebben we gehouden voor:

- * Heemkundekring Engelbrecht van Nassau,
- * Sociëteit Justus van Effen,

- * Gouden Cirkel Breda,
- * Probus Club AA of Weerijs,
- * Heerlijke Orde van Breda 1970.

Onderwerp '350 jaar Vrede van Breda' en 'Tocht naar Chatham' voor:

- * Rederijkerskamer Jacob van Lennep,
- * Breda's Mannenkoor Heropening zaal Haven 7,
- * Grote Kerk Breda, concert 'De Vrede van Breda',
- * BC '74 Beleggingsclub 1974.

14.4.5 HOOGTEPUNTEN

BM-periode is de meest boeiende en langstdurende periode in mijn leven geweest.

Ik ben, op aandringen van mijn schoonvader Jan Dillisse, lid geworden op 1 oktober 1965 en geïnstalleerd op 25 november 1965. Het blijkt een verbintenis te zijn die meer dan 59 jaar zal duren.

Een periode met een enkel dieptepunt maar vooral vele, vele hoogtepunten.

Zo kijk ik met veel genoegen terug op fantastische concerten, prachtige buitenlandse reizen en boeiende ontmoetingen.

In de periode van mijn voorzitterschap (1978-2006) heb ik in totaal 308 concerten mee mogen zingen, 1242 pauzepreekjes mogen houden, tijdens mijn lidmaatschap meer dan 250 werken ingestudeerd en een lange, lange reeks nieuwe leden mogen installeren.

Na een zestal jaren te hebben gezongen als 1^e tenor heb ik enkele jaren bij de baritons gezongen en daarna als 2^e bas. Verder kan ik met mijn stem niet zakken.

Ik zit nu vlak bij de deur. Een volgende stap zou kunnen zijn.....

Ik heb samen mogen werken met de dirigenten Otto Deden Dordrecht, Wim Koch Etten-Leur, Gerard van Buul Waalwijk, Jan Verbogt Hoogerheide, Peter Hermans Gierle-België, Marcel Verhoeff Vianen, Sonja Feenstra Tongeren-België en Hans de Wit Zoetermeer.

Koninklijke Onderscheiding

BN/DeStem 13-04-1999

J. Talboom koninklijk onderscheiden

BREDA – J.Talboom, de voorzitter van Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor, is gisteravond door burgemeester C. Rutten van Breda benoemd tot lid van de Orde van Oranje-Nassau.

Talboom was vanaf 1978 voorzitter van het mannenkoor.

Gisteren legde hij die functie neer. Hij krijgt het lintje vanwege zijn brede inzet in de maatschappij.

Op dit moment is Talboom aan zijn twaalfde jaar bezig als directeur van de Katholieke Basisschool Weilust. Hij was van 1979 tot 1989 lid van het bestuur van de Stichting Nationale Taptoe Breda, van 1974 tot 1987 was Talboom voorzitter van carnavalskapel Large Alpha.

Hij staat bekend als een goed spreker: hij presenteerde onder meer de Nationale Taptoe, het afscheidsfeest van burgemeester Merx en het jubileumconcert 'Pro Christo'.

De Bredase organisatie 'Heerlijke Orde van Breda 1970' benoemde Talboom in 1993 tot Heer van Breda. Sinds 1997 is hij ook voorzitter van deze organisatie.

Noot: Afscheid als voorzitter van Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor is niet in 1999, maar zeven jaar later in 2006.

Achtentwintig jaar voorzitter van het Koninklijk Breda's Mannenkoor.

Een lange periode. De stelregel die ik in deze periode gehanteerd heb luidde:

'Denk goed over dingen na, luister naar anderen maar laat je niet leiden door wat een ander vindt. Blijf vooral loyaal aan jezelf'.

Het heeft gewerkt, achtentwintig jaar lang!

Saillant is de uitspraak van de burgemeester van Breda Peter van der Velden:

'Breda mag trots zijn dit koor in haar midden te hebben'

Ook de opmerking van burgemeester Chris Rutten in onze huis- aan huis Jubileumkrant BM 135 jaar laat aan duidelijkheid niets te wensen over. In zijn voorwoord lezen we: 'Het Breda's Mannenkoor is een cultureel hoogstaand gezelschap'.

In dezelfde krant schrijft burgemeester Willem Merckx: 'In het geheel van culturele en van menselijke verworvenheden neemt de Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor een belangrijke plaats in'.

14.4.6 MUZIKALE HOOGTEPUNTEN

Een kleine greep uit optredens en concerten die op mij veel indruk hebben gemaakt.

Ik wil me hierbij beperken tot de periode 1986-2015.

'Zingen is een universele taal waarmee je communiceert op een voor iedereen te ontvangen frequentie'

1986-2019 Kerstnachtmis

Ik had binnen het bestuur de idee geopperd om in de Grote Kerk een kerstnachtmis te organiseren.

Met veel plezier kijk ik terug op het begin van een mooie traditie in onze stad Breda. In 1986 is het zover. Een bomvolle kerk is het gevolg. Een traditie die tot 2019 zal duren en steeds aanvangt op 24 december klokslag 24.00 uur. Het BM-bestuur krijgt echter in 2020 het licht en stopt tot veler verdriet met dit begin van het kerstfeest.

1988 Ivan Rebroff.

De Evenementenhal was eind jaren tachtig de 'Oranje Nassauzaal' in het Turfschip, gelegen naast de Koepel (gevangenis). De opening van het Turfschip vond plaats in 1969. Het was een multifunctioneel Congres- en Evenementencentrum. De zaal bood plaats aan 1450 toeschouwers. Deze is uitverkocht bij het optreden van BM en Ivan Rebroff.

Rebroff is bekend vanwege zijn uitzonderlijk groot stembereik, vierehalve octaaf.

Hij had een zeer lage basstem en zong vaak een Russisch repertoire. Het koor gaat daardoor gedeeltelijk op de Russische toer waarbij een interpreterende en improviserende Rebroff het uiterste van dirigent en zangers vraagt.

1990 Carmina Burana

Ook de uitvoering van de Carmina Burana in de Evenementenhal van het Turfschip is volledig uitverkocht. Er waren meer dan 300 uitvoerenden waaronder Toonkunstkoor Breda o.l.v. Jo Ivens, Jongenskoor van de Sacramentskerk, solisten, Harmonieorkest St. Michaël uit Thorn en het Breda's Mannenkoor o.l.v. Peter Hermans. Na afloop sprak ik toehoorders die speciaal voor dit concert uit Groningen waren gekomen. Wel heel bijzonder.

1994 Eerste Kerst-cd 'Christmas in Europe'

In juni 1994 zijn wij er klaar voor.

Door de jaren heen hebben we een indrukwekkend kerstrepertoire opgebouwd en willen we de highlights vastleggen voor het nageslacht. Als opnamelocatie wordt gekozen voor de kapel van het jongensinternaat van St. Louis in Oudenbosch. In 1865, het oprichtingsjaar van BM, begon de bouw in een unieke barokke architectuur van deze kapel die getooid werd met een koepel.

Drie dagen opname.

Als we tijdens de pauze de eetzaal van het internaat inlopen zijn we met stomheid geslagen. Piet Wijngaarden, penningmeester en inwoner van Oudenbosch, heeft in de zaal een aantal versierde kerstbomen geplaatst, staat de koffie met kerststol klaar en horen we op de achtergrond kerstmuziek. Buiten 28 graden.

Het resultaat van de opnames mag er wezen! Een romantische cd met medewerking van Hanke de Hoogh sopraan, Bernard Kruysen bariton, Margaret Forrest harp, Anton van Kalmthout orgel, Breda's Koperensemble, Kamerorkest Archi Amici en het Koninklijk Breda's Mannenkoor. Het geheel onder leiding van Marcel Verhoeff.

1996-2003 Night of the Proms

Onvergetelijk is de grootschalig opgezette reeks 'Night of the Proms' en 'Night of the Classics' in veelal uitverkochte zalen in het Chasé Theater. Succes trekt succes aan.

Iedereen wilde erbij horen!

Breda's Mannenkoor werkte nauw samen met grote professionele koren en orkesten uit Roemenië en Moldavië. Daarnaast een keur aan inspirerende beroepssolisten. We werkten op het laatst met een budget van f75.000,00 voor één voorstelling! De sponsors kregen de gelegenheid om met hun zakenrelaties het concert bij te wonen.

Voor een diner in onze eigen zaal kon men een relatiepakket kopen tegen de prijs van f75,- per stoel.

Tijdens dit 3-gangen diner in onze eigen zaal mocht ik de aanwezigen, waaronder ereleden, beschermheer, wethouders, sponsors en gasten toespreken en het programma nader toelichten.

Tussen de gangen door kon men luisteren naar een operazangeres die begeleid werd door een pianist(e). Na afloop van het diner stond voor het verenigingsgebouw een bus gereed om het gezelschap naar het Chasé Theater te brengen. Tijdens de pauze van het concert werd er in een afgesloten foyer hapjes en drankjes geserveerd en na afloop kon men kennis maken met bestuur, dirigent en solisten.

1998 Nationale Captainsborrel – Tjerk Westerterp

Thieu Maas en Hans Talboom komen na afloop van een optreden in de Grote Kerk in gesprek met Tjerk Westerterp, minister van Verkeer en Waterstaat en Verkeersveiligheid. Heel snel ontstaat de gedachte om de Krönungsmesse van Mozart uit te voeren. In samenspraak met dirigent Marcel Verhoeff wordt besloten op 15 november van dat jaar de Krönungsmesse en het Ave Verum Corpus KV 618 te programmeren. Tjerk Westerterp zegt toe de kosten veelal voor zijn rekening te willen nemen. Koor en orkest van de Nationale Opera van Moldavië, de sopraan Laura Feier, de alt Lucia Papas, de bas Valeriu Cojocar u alsmede de glanstenor Robert Nagy worden gecontracteerd. Van het geheel wordt een live-opname gemaakt. De kerk is tot de laatste plaats bezet.

Het wordt een geweldig concert.

Tijdens een etentje in het Jagthuis in Ulvenhout vinden regelmatig gesprekken plaats tussen Tjerk Westerterp, de mecenas van de Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor, Marcel Verhoeff, Thieu Maas en Hans Talboom.

We besluiten in 2000, het jaar dat Tjerk Westerterp 70 jaar wordt, een reprise te geven van o.m. de Krönungsmesse voor de Captains of Industry die door Tjerk worden genodigd.

2005. Tjerks 75^e verjaardag wordt groots gevierd.

Alle stoelen in de Grote Kerk worden verwijderd en in het middenschip wordt een lange tafel schitterend gedekt voor de zestien genodigden. Vooraf maakt het gezelschap kennis met elkaar en laat Tjerk weten dat op het laatste moment prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven zich hebben afgemeld. Mijn tafelgenoot is Hans Hertoghs, een grootheid in de advocatuur (Willemstraat Breda).

Tussen de gangen door zijn er korte optredens van Bredase verenigingen o.a. het Kleinkoor van het Breda's Mannenkoor o.l.v. André Telderman.

Oud-premier Dries van Agt houdt een gloedvol betoog en haalt herinneringen op uit hun beider regeerperiode. Een bijzondere avond. Heel bijzonder dat ik voor deze avond door Tjerk ben uitgenodigd.

Op enig moment maakt Tjerk Westerterp mij attent op een pas verschenen boek waarin een korte episode over het Breda's Mannenkoor is opgenomen. De titel van het boek: 'Het geheime dagboek van Premier Pim' een politieke roman door Tjerk Westerterp & Kay van de Linde.

Kort na de aanslag op Pim Fortuyn lezen we in bovenstaand boek op pagina 92-93:

'Hij is in shock! Bel het ziekenhuis en zeg dat ze een operatiekamer gereedmaken. Aankomst in zes minuten. Het duurde even voordat ik besepte dat ze het over mij hadden. Toen voelde ik me weer wegglijden. En plots zag ik een immens roomkleurig licht. Flarden uit mijn leven vlogen voorbij. In de verte hoorde ik prachtige muziek. Ja, het majestueuze 'Gloria in excelsis deo' uit de Krönungsmesse van Mozart. In mijn herinnering doemde nu duidelijk de prachtige uitvoering op van de Krönungsmesse in de Grote Kerk in de Baroniestad door het imponerende Koninklijk Breda's Mannenkoor, ondersteund door een compleet operaorkest met koor en solisten uit Chisinau, de hoofdstad van Moldavië. Het geheel vakkundig vertolkt onder de kundige leiding van de sympathieke dirigent, Marcel Verhoeff. Ik was in Breda op uitnodiging van Tjerk.

Een uitvoering van de Krönungsmesse in de Grote Kerk van Breda was jarenlang zijn vurig gekoesterde wens geweest'

Enkele jaren achtereen brengen Thieu Maas en ik een bezoek aan zijn kantoor. In eerste instantie in Ulvenhout, later op de hoek Saksen Weimarplein - Ginnekenweg. Lopende zaken van het koor worden besproken en de hoogte van het sponsorbedrag vastgesteld.

25 JAAR VOORZITTER VAN HET KONINKLIJK BREDA'S MANNENKOOR (moet zijn 28 jaar)
08-01-2006

Mijn laatste Nieuwjaarsbijeenkomst als voorzitter.

Vooreerst de ceremoniële handelingen die nu eenmaal in de traditie van de Nieuwjaarsbijeenkomst zijn verankerd. Mijn laatste handelingen als voorzitter.

Achtereenvolgens passeren de revue:

Huldiging jubilarissen, installeren nieuwe leden, het benoemen van de 'Zanger van het Jaar', een korte terugblik en de vooruitzichten voor het komend verenigingsjaar. Tijdens deze voor mij bijzondere Nieuwjaarsbijeenkomst neem ik na 28 jaar afscheid als voorzitter van het koor en draag ik het voorzitterschap over aan luitenant-kolonel Pieter van Boxtel, commandant van de Koninklijke Militaire Kapel. In aanwezigheid van o.m. Tjerk Westerterp

word ik samen met Thieu Maas benoemd tot ambassadeur van het Koninklijk Breda's Mannenkoor. Nadat wij geïnstalleerd zijn vraagt Tjerk de microfoon en meldt de aanwezigen dat Thieu en ik in het vervolg aangesproken dienen te worden met 'Zijne Excellentie'. Hallo, zo mag het wel weer.

Ria en ik worden in de bloemetjes gezet, zingt het koor het 'Feestlied voor Hans Talboom' op tekst van Theo Melis, krijg ik de oorkonde 'Erevoorzitter van BM', mag ik een bronzen voorzittershamer met inscriptie 'Erevoorzitter Hans Talboom' in ontvangst nemen en wordt mij de hoogste onderscheiding 'De bronzen legpenning' overhandigd.

Namens de leden mag ik een bedrag van €550,- in ontvangst nemen - bestemd voor de aanschaf van een fototoestel - en volgen er vele toespraken en gelukwensen van de aanwezigen.

In 2012 mag ik Tjerk en zijn vrouw Ine verwelkomen bij ons traditionele kerstconcert in de Laurentiuskerk in Ulvenhout. In een uitverkochte kerk wordt het koor begeleid door het strijkorkest Archi Amici onder leiding van Carlo Nabbe. Zo later blijkt is dit de laatste keer dat hij een concert van het koor bijwoont. Het lopen valt hem zwaar.

2002 Midsummernightconcert

Breda viert haar 750 jaar bestaan in het jaar 2002. Breda's Mannenkoor verzorgt een Midsummernightconcert.

Op de parade van de KMA concerteert Breda's Mannenkoor samen met de KMK (Koninklijke Militaire Kapel), de opera uit Wroclaw en solisten uit Polen, Duitsland en Venezuela.

In een enquête die later onder de Bredase bevolking wordt gehouden, wordt ons concert aangemerkt als het hoogtepunt van alle optredens gedurende het jubileumjaar. Het koor laat daarmee het concert van het Brabants Orkest in de opiniepeiling achter zich.

Ook dit keer ben ik de presentator. De pers is andermaal lovend: "Dirigent Marcel Verhoeff heeft het koor omgevormd tot een werkelijk topensemble waarbij klankkleur, balans en intonatie tot in de fijnste details worden uitgewerkt. Het koor is in staat een bijzonder mooi pianissimo neer te zetten en met een enorme stembeheersing een fraai crescendo weet te maken waarbij alle partijen als een eenheid aanzwellen tot een fraai forte."

2003 Dies natalis

Memorabel is de Dies natalis KMA 175 jaar.

In aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Beatrix, Opperbevelhebber van de Navo generaal James L.Jones, Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant Maij-Weggen, bisschop mgr. Muskens en de burgemeester van Breda Chris Rutten verzorgt het koor een magnifieke vertolking van de Soldatenmis van Martinu.

"Wederom een zinderende stilte na de vertwijfelde, fortissimo ingezette slotmaten van de welhaast op de slagvelden van de eerste wereldoorlog gecomponeerde 'Veldmis' van Martinu.

'Ot-tjè naasj jensji-ysi nà neb-be siech', wordt gevolgd door een adembenemend, meer dan 20 tellen durend, decrescendo dat geleidelijk wegsterft in een uiterst pianissimo gefluisterd 'A-men'."

Ik mag het geheel presenteren.

2003 Vredenburg Utrecht

In 2003 krijgt het Breda's Mannenkoor de eervolle uitnodiging om in Muziekcentrum Vredenburg Utrecht een reprise te geven van The Night of the Classics zoals deze dat jaar is

uitgevoerd in het Chassé Theater. De recensie in de pers laat aan duidelijkheid niets te wensen over:

“Ovationeel applaus.”

“Verhoeff waagde het om na de schitterende opening Einzug der Gäste uit Wagner’s Tannhäuser het moeilijke Pilgerchor op het programma te zetten. Tijdens het recitatief van Wolfram en Elizabeth was de muzikale spanning al voelbaar en het uiterst pianissimo gezongen mannenkoor gaf aan dat het Breda’s Mannenkoor tot een van Nederlands beste amateurkoren is uitgegroeid.”

2007 Haven

In 2007 luistert Breda’s Mannenkoor de heropening van de Haven op en zingt daarbij in aanwezigheid van zo’n tienduizend toehoorders Conquest of Paradise van Vangelis, samen met soliste en kinderkoor.

2007-2008 GOOG

Samen met het semiprofessionele Gelders Opera en Operette Gezelschap (GOOG) worden er twee soortgelijke concerten gegeven in Arnhem, de Eusebiuskerk 2007 en in Breda de Grote Kerk 2008.

De pers meldt:

“Verrassend genoeg vormde Verdi’s slavenkoor Va pensiero, door zovelen al gezongen, ook een van de hoogtepunten van de avond. Een ingetogen begin, prachtige eenstemmigheid en een indrukwekkende spanningsboog tot het wederom kalme einde toe. Top entertainment.”

2008 Sint-Sulpitiuskerk

Op invitatie van de Organisatie Vrienden van de Sint-Sulpitiuskerk in Diest luistert het koor op 21 september 2008 een plechtige mis op in deze historische kerk. Dit gebeurde ter nagedachtenis van Prins Filips Willem van Oranje-Nassau, de oudste zoon van Willem van Oranje. In 1618 wordt hij hier in een catacombe onder het hoofdaltaar begraven. Ons optreden wordt rechtstreeks in België en Nederland uitgezonden op radiozender Radio Maria.

Kort voor aanvang wordt onze dirigent Hans de Wit, in verband met de ziekte van zijn vader, teruggeroepen naar Zoetermeer. Onze pianist Joep Moonen staat voor de moeilijke opgave om zowel het koor als sopraan An de Ridder te begeleiden en het geheel te dirigeren. De zangers zijn extra gemotiveerd en zeer geconcentreerd. Het wordt een daverend succes. Ook hier had ik de presentatie in handen.

2014 Menenpoort

Iedere avond wordt om 20.00 uur stipt sinds 1928 de ‘Last Post’ geblazen onder de machtige gewelven van de Menenpoort in Ieper. Dit gedenkteken in de vorm van een Romeinse triomfboog draagt de namen van 54.896 vermiste soldaten uit de eerste wereldoorlog (1914-1918).

Tijdens onze muzikale invulling onder de Menenpoort van een avondoptreden tijdens The Last Post zingen wij voor een duizendkoppige menigte onder meer het Pie Jesu van Nico Verhoeff.

De organisatie complimenteert na afloop dirigent en koor. “Normaal musicceert een gezelschap maar één keer onder de Menenpoort, maar voor jullie maak ik graag een uitzondering”, aldus de organisator.

14.4.7 2015 BM 150 JAAR

Comité van Aanbeveling

Voorafgaand aan ons jubileumjaar vinden er enkele gesprekken plaats – o.m. in de huiselijke sfeer bij Tim Meeùs in Schoten, België - tussen de beide BM-ambassadeurs Maarten Suijs en Hans Talboom, bestuurslid Berend van Rijn van Alkemade en de leden van het Comité van Aanbeveling dat bestaat uit:

- *Tim Meeùs directeur van de Meeùs Assurantiën N.V.
- *Drs. Jan Schipper algemeen directeur Philip Morris Holland,
 voorzitter Kamer van Koophandel West-Brabant.
- *Dr. Onno Ruding minister van Financiën,
 executive director IMF, Internationaal Monetair Fonds (Washington),
 commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.

Het Bestuur dat invulling geeft aan de festiviteiten rondom het 150 jarig jubileum bestaat uit:

Gerard van der Stelt – Berend van Rijn van Alkemade – Fons Dickens - Teun Giljamse – (ontbreekt Thijs van Tilburg) en toegevoegd de beide ambassadeurs Hans Talboom en Maarten Suijs.

2015 Nieuwjaarsbijeenkomst

Het jubileumjaar '150 JAAR BM' wordt geopend met een Nieuwjaarsbijeenkomst in de Grote Zaal van de KMA, de plaats waar de Vrede van Breda in 1667 werd getekend. Tijdens deze zitting wordt het Breda's Mannenkoor benoemd tot Ambassadeur Breda Nassaustad. Ik heb zo'n 12 jaar samengewerkt met Willem van der Vis, directeur van de Grote Kerk. Hij is tevens voorzitter van de Stichting Breda Nassaustad en dat bracht mij op het idee om in het kader van onze viering 150 jaar Breda's Mannenkoor een verzoek te richten aan de Stichting om in aanmerking te komen voor het ambassadeurschap.

Na een enkel gesprek tussen de beide besturen valt het besluit: Breda's Mannenkoor wordt ambassadeur van Breda Nassaustad.

2015 BM Gastvrij

Een werkgroep bestaande uit Dré van Boxsel, Wim van Asten en Theo Melis hebben gedurende twee jaar hard gewerkt om het project BM Gastvrij te kunnen realiseren. In overleg met sociale instanties in de stad worden 300 gasten uitgenodigd voor een gratis dinerconcert in de Grote Kerk. De locatie wordt door de Stichting Grote Kerk gratis ter beschikking gesteld. De werkgroep is er verder in geslaagd om een aantal Bredase instituten en bedrijven de handen ineen te doen slaan. Zeven hoofdsponsors en zevenendertig subsponsors zorgen voor de financiële dekking. Het wordt voor de doelgroep een onvergetelijke dag.

Een heerlijk diner, opgediend door koorleden, prachtig concert van het Breda's Mannenkoor in samenwerking met Joep Moonen, de vaste pianist van BM, het kamerorkest Archi Amici, het Koperensemble van de Koninklijke Harmonie Cecilia Princenhage, de sopraan Wendy Krikken, accordeonist Mart Jacobs, het Klokkenluidersgilde van de Grote Kerk (KGB) en de stadsbeiaardier Paul Maassen. De gasten genieten zichtbaar en zingen samen ter afsluiting met het koor een medley van bekende evergreens. Een prachtig BM-kado aan de Bredase gemeenschap. Een uniek gebeuren!

Bij het verlaten van de Grote Kerk krijgt ieder nog een tas mee met enkele gadgets.

2015 Concertreis

Later in het jaar maakt het koor een zeer geslaagde concertreis naar Leipzig en Dresden.

2015 Tegelling

In aanwezigheid van beschermheer Paul Depla, burgemeester van Breda, vindt in het teken van 150 jaar Breda's Mannenkoor de tegelling plaats voor de toegangsdeur van ons gebouw.

Het geheel wordt bekostigd uit de nalatenschap van Paul Rijnen die mij als zijn executeur testamentair heeft aangesteld. Men heeft mij gevraagd de verbindende teksten uit te spreken.

2015 Jubileumconcert

Het Jubileumconcert 150 jaar BM vindt plaats in een uitverkochte Grote Zaal van het Chassé Theater.

Nadat de Commissaris van de Koning prof. dr. Wim van de Donk zijn felicitaties had overgebracht, gaf hij het woord aan onze beschermheer dr. Paul Depla.

Daarna werd het concert geopend met L'Homme Armé en was het mijn beurt om de werken aan het publiek toe te lichten. 'The Armed Men', A Mass for Peace van Karl Jenkins werd in zijn geheel uitgevoerd. Magistraal!

Saillant: De beide ambassadeurs van BM, Maarten Suijs en Hans Talboom hebben in het najaar van 2019 na afloop van het concert 'A tribute to Sir Karl Jenkins' in de Grote Kerk in Den Haag een gesprek gehad met de grote componist Sir Karl Jenkins. Heel bijzonder.

2015 Buste - We zullen doorgaan

In november vindt het laatste officiële evenement 'We zullen doorgaan' plaats in het NHTV-schoolgebouw, Sibeliuslaan. In het kader van mijn 50-jaar lidmaatschap van de vereniging mocht ik in aanwezigheid van de pers een in brons gegoten buste van mezelf samen met Ria onthullen.

Het beeld is vervaardigd door – beeldhouwer - Maarten Suijs.

Het bronzen beeld krijgt in ons eigen gebouw, in het restaurant, een vaste plaats.

Ook dit is wel heel bijzonder!

"Zingende stemmen ontkomen in het 'babylon' der talen,
aan de verwarring der woorden, als tolken van begrijpbaarheid."

14.4.8 50 JAAR PRESENTATOR 1968-2018

Boeiende ontmoetingen, diversiteit van evenementen, dankbare reacties.

Gedurende 50 jaar heb ik alle grote en belangrijke concerten van het Koninklijk Breda's Mannenkoor gepresenteerd, evenals alle Kerstconcerten die in deze periode hebben plaatsgevonden.

Maart 1968.

Mijn eerste presentatie.

Zaal De Beyerd, Boschstraat, Breda.

Tijdens een bestuursvergadering van het Breda's Mannenkoor zocht men naar een gastheer en presentator voor het concert van het Lerarenkoor Noord-Bohemen, Tsjecho-Slowakije.

Op basis van uitwisseling verbleef dit uitstekende koor enkele dagen in Breda. Ik was nauwelijks een jaar bestuurslid maar omdat ik als leraar op de woensdagmiddag niet hoefde te werken en ik mij in het Duits goed verstaanbaar kon maken, werd mij deze klus in de schoenen geschoven.

Oktober 2018.

Na 50 jaar mijn laatste presentatie voor het Breda's Mannenkoor.

Najaarsconcert in de Kathedraal Sint-Antonius, Sint-Janstraat, Breda.

14.4.9 BUITEN DE GEBAANDE PADEN

De leden hebben onder mijn voorzitterschap altijd de ruimte gekregen om initiatieven te ontwikkelen, ergo zij werden gestimuleerd om met nieuwe ideeën te komen.

Er is een periode geweest dat we geen huurder hadden. We misten daardoor maandelijks de huuropbrengst. Vaste lasten zoals stookkosten en kosten dirigent gingen gewoon door.

Makelaardij Van Horsen kreeg de opdracht uit te zien naar een nieuwe huurder.

Er werd gezocht naar alternatieven, naar andere bronnen van inkomsten.

Het bestuur nam het besluit om een evenementencommissie in het leven te roepen.

Deze moest zorgen voor de praktische invulling van de geopperde ideeën en moest handen en voeten geven aan een project. Dit heeft o.m. geleid tot:

- * Organiseren van een rommelmarkt in de zaal Vianden in het Ginneken.

- * Oprichten van 'Het Comité Vrienden van BM'.

Hierdoor konden uit de bijdrage van de Vrienden gelden vrijgemaakt worden voor onze concerten.

- * Kerstbingo in eigen zaal.

- * Loterij tijdens de pauzes van de wekelijkse repetitie.

- * Wijnacties.

- * Postzegelactie. Aanmaak van een serie BM-zegels.

- * Kaartcontrole Nationale Taptoe Breda en figuratie bij historische scènes.

- * Hand- en spandiensten tijdens de driedaagse Breda Hippiek (Hippique).

- * Kaartcontrole Nederlandse Kampioenschappen veldrijden.

- * Visdag Oosterschelde.

- * Carnavalsviering eigen zaal Haven 7 met verkoop van snert en warm worstenbrood.

- * Optredens 'BM KOZAKKENKOOR' Arjan van Dijkgroep in Geertruidenberg en Wernhout.

- * Optredens 'HAVENZANGERS' bij de begrafenis van de Baron van het Ginneken.

- * GFT GezinsFietsTocht omgeving Breda ± 30 km. met slotdiner.

Andere initiatieven:

- Na afloop van de Kerstnachtmis, later Kerstnachtconcert, was er een samenkomst in de in kerstsfeer versierde Waals Kerk met warm worstenbrood, koffie en kerststol.

- Bezoek van Sinterklaas Nico Jongenelen en twee Zwarte Pieten Jan Dunk en Fons van den Broek, tijdens een repetitieavond.

- Tijdens nazit in Waalse Kerk bezoek van een heuse Kerstman Bert, de zoon van de tweede tenor Wim Gielen, die de Goeie Berichten - het verenigingsorgaan - uitdeelt aan de aanwezigen.

14.4.10 DIEPTEPUNTEN

Saevis tranquillus in undis

Bewaar de rust als de golven hoog dreigen te gaan.

Een zinspreuk van prins Willem van Oranje (1533-1584) die ik, zeker in mijn beginjaren als voorzitter, voor ogen heb gehouden.

In mijn voorzittersperiode van 1978-2006 heb ik zorgen gehad omtrent het gebouw.

In de beginperiode was het ledental een constante zorg.

Toen ik in 1978 het voorzitterschap van Marcel Smits van Waesberghe mocht overnemen was het ledental gezakt tot 58. In mijn periode hebben we de magische grens van 100 leden weten te bereiken!

14.4.11 GEBOUW

Ik was nog maar pas als voorzitter geïnstalleerd of ik kreeg te maken met financiële problemen.

- De riolering moest worden vernieuwd.

- Door het instorten van het aangrenzende pand moest ook een deel van het dak boven de zaal worden vernieuwd. Omdat er bouwkundig nogal wat op ons afkwam, hebben we in 1981 het beheer van pand Haven 7 in handen gegeven van makelaardij Van Horssen.

Doordat onze zaal vanaf 1960 tot 1985 verhuurd was geweest aan de familie Tiggelman waren wij jaarlijks verzekerd van inkomsten. Toen Leon Tiggelman, de zoon van Leo en diens opvolger, in 1985 de zaal wilde verbouwen tot een moderne danszaal, gaf het bestuur daar geen toestemming voor.

Dit zou ten koste gaan van de akoestiek. Na het vertrek van Tiggelman jr. werd het moeilijk een nieuwe huurder te vinden. Deze impasse duurde van 1985 tot 1990 en moesten wij de huurpenningen node missen. Onze kaspositie kwam zeer onder druk te staan.

Een verwarming moest worden aangelegd, het gebouw had een onderhoudsbeurt nodig en moesten er, wilden we gebruik blijven maken van onze zaal, voorzieningen van de brandweer worden getroffen.

In 1985 werd er overgegaan tot een draconische maatregel.

Er werd een hypothecaire lening van f75.000,- aangevraagd. We konden aan de slag.

Centrale verwarming werd aangelegd, de buitengevel werd gerestaureerd, brandvoorzieningen werden getroffen, een repetitiepiano werd aangeschaft (Kawai), de kamers op de eerste verdieping kregen een opknappbeurt en nieuwe concertkleding (smoking) werd aangeschaft.

Een jaar later werd begonnen met de renovatie van de zaal. Deze was in 1988 gereed.

Kosten f54.000,-

In 1991 kregen we problemen met onze achtergevel. Er was instortingsgevaar. Het besluit werd genomen om de gevel te slopen en opnieuw op te bouwen. In 1994 was de klus geklaard, kosten f89.545,- Dankzij de inspanningen van onze vicevoorzitter Ad van den Akker werden deze kosten door de gemeente Breda overgenomen.

De riolering stond in 1997 op de rol evenals de reparatie van het platte dak. Kosten f22.610,-

Het moet zo rond deze tijd zijn geweest dat er binnen de vereniging stemmen opgaan om het gebouw te verkopen.

Oplopende kosten, de zorg om het gebouw en parkeerproblemen zijn hier debet aan.

Overgaan tot verkoop wordt door een groepje leden steeds meer gedragen. Het bestuur besluit om tijdens de maandelijkse bestuursvergadering een mogelijke verkoop van het pand te agenderen. Ook binnen het bestuur is een enkel bestuurslid voor verkoop. Van begin af aan ben ik hier dwars voor gaan liggen. Ik ben apert tegen en met mij enkele andere bestuursleden. De verkoop vindt geen doorgang.

In 2001 wordt het gehele gebouw een Rijksmonument.

Drie jaar later besluit de bouwcommissie een deel van de renovatie in eigen beheer uit te voeren.

Leden met een bouwkundige achtergrond of met twee rechterhanden melden zich en zo wordt gezamenlijk de dakgoot, de voorgevel, de kelder, de zolderverdieping, de deels ingestorte zijgevel van het naast ons liggende pand, de bestuurskamer en bibliotheek gerenoveerd.

We kwamen in 1996 financieel in rustiger vaarwater nadat we een nieuwe huurder hadden gevonden in de heer Gori, Trattoria il Teatro.

Het interieur werd fraai verbouwd en de huur werd steeds op tijd volgens afspraak overgemaakt.

Ook alle lof voor zijn opvolger (2005) de heer Rien de Bruijn, tappasrestaurant El Mundo.

14.4.12 BESTUURSLID

Piet de Bruijn was een uitstekend bestuurder, getalenteerd zanger en vanaf 1962 lid van ons koor.

Hij was de bedenker en programmeur van de Schubertiade 1983, ontwierp onze kerstaffiches en de affiches van de Night of the Proms 1996 en 1997, arrangeerde voor solisten, orkest, blazers en koor de muziek voor menig kerstconcert en schreef diverse koorpartituren voor de zangers.

In 1994 werd hij voor zijn vele verdiensten benoemd tot Zanger van het Jaar.

Hij emigreerde in 1998 naar Tsjechië en vestigde zich samen met zijn vriendin Jana in Hostenice, in de regio Zuid-Moravië gelegen op zo'n 50 kilometer van Praag.

In datzelfde jaar kregen we het bericht dat Piet de Bruijn plots was overleden.

Met een tiental zangers besloten we af te reizen naar Hostenice om hem de laatste eer te bewijzen.

We vertrokken vanuit ons hotel gekleed in smoking naar de locatie waar Piet lag opgebaard.

Nadat we een bloemenkrans hadden bijgezet mocht ik in een korte toespraak hem gedenken en uit respect daar enkele regels in de Tsjechische taal aan toevoegen.

Vanaf de begraafplaats klonken enkele liederen gezongen door het gemengd koor waar hij onlangs lid van was geworden.

Een indrukwekkende plechtigheid.

14.4.13 EENDAAGSE CONCERTREIZEN NAAR BELGIË

De verbeelding is misschien wel de grootste macht die er bestaat

Periode 1965-2009

Wat hebben wij toch met de Belgen?

Met veel plezier kijkt ik terug op de concertreizen naar België.

1965 Wieze. In het kader van de viering van het 100-jarig bestaan BM, brengt het koor per autobus een bezoek aan de bierfeesten in Wieze. Mijn eerste buitenlandse reis met BM.

In de bus krijgt ieder koorlid als drinkgeld van voorzitter Marcel Smits van Waesberghe een enveloppe met Belgische franken aangereikt.

1971 Breda. Grammofoonplaat Vlaamse Davidfonds.

Het koor levert een bijdrage aan de totstandkoming van een grammofoonplaat met Nederlandstalige liederen, een initiatief van het Vlaamse Davidfonds.

De opname heeft overigens plaats in de Sacramentskerk te Breda.

1972 Diest. Vanuit het gemeentebestuur ontvangt het koor een uitnodiging om in het kader van een uitwisselingsprogramma binnen de Unie van Oranjesteden te concerner in de Kruisherenkerk te Diest.

1972 Blankenberghe. B.M. verzorgt een concert in het Casino van Blankenberghe. De Stem is van mening dat de zeventig koorleden zich bij die gelegenheid voortreffelijke ambassadeurs van Breda toonden.

1972 Wijnegem. De vereniging neemt deel aan de manifestatie Liedparade 1972. Dirigent Otto Deden ziet kans zijn eigen composities “De Ballade van de Bezemsteel”, “Drinklied” en “Het Lied van de Hamer” met veel succes uit te voeren.

1978 Antwerpen. Deelname aan een muziekavond van de Vlaams-Culturele Kring. *Saillant: De Nederlandse driekleur hangt ondersteboven op het podium.*

1983 Jodoigne. Het koor meldt zich aan als deelnemer voor het festival “Le Clé des Chants” in het Waalse Jodoigne. Op weg naar de plaats van optreden begint de verlengde bus te scharen. De chauffeur slaagt er ternauwernood in de bomen langs de weg te ontwijken en voorkomt daarmee een absolute ramp. Ondanks de schrik die er bij de leden goed inzit verwerft het koor een eerste prijs in de categorie gerenommeerde koren, de geldprijs van de provincie Brabant en de legpenning van de stad Jodoigne.

1984 Gierle. Een optreden in de Onze Lieve Vrouwekerk te Gierle, de woonplaats van onze Belgische dirigent Peter Hermans.

1985 Antwerpen. Opera van Vlaanderen.

Een aantal B.M.- zangers werkt mee aan een uitvoering in de Singel van de Psalmus Hungaricus van Zoltan Kodaly.

1986 Antwerpen. Elisabethzaal.

B.M. verleent haar medewerking aan “De Klokken” van Sergei Rachmaninoff samen met de Vlaamse Opera, de Vedel uit Turnhout, dameskoor van de Opera voor Vlaanderen, Antwerps Orkest en leden van het Gents Orkest, alsmede een drietal solisten.

1986 Antwerpen. Koninklijke Vlaamse Opera.

B.M. verleent haar medewerking aan “De Klokken” van Sergei Rachmaninoff samen met de Vlaamse Opera.

1986 Gent. Gentse Opera.

B.M. verleent haar medewerking aan “De Klokken” van Sergei Rachmaninoff samen met de Vlaamse Opera. Het worden zowel in Antwerpen als Gent drie magistrale uitvoeringen.

1987 Hoogstraten. B.M. luistert een eucharistieviering op in de Sint Catharinakerk in Hoogstraten. Organist is Jaap Hillen.

1987 Tielen. Een tweetal optredens in Tielen, waaraan ook het plaatselijke koor Cantemus, pianist René Arons en het koperkwintet van Eddy Avonds meewerken.

1997 Antwerpen. O.L.V. Kathedraal.

Begin van een traditie.

Het bestuur neemt in 1997 het besluit om, zo mogelijk jaarlijks, een concerttrip te maken naar een Belgische stad voor het opluisteren van een Eucharistieviering.

Deze ‘vriendenreis’ verloopt volgens een vaste programmering:

- Opluisteren van de hoogmis in een stad behorende tot het Groot-Hertogdom Brabant.
- Gezamenlijke lunch - Gegidste rondleiding door de stad – Gezamenlijk Slotdiner.
- Terugreis per autobus. Aankomst rond 21.00 uur Schoolakkerplein, Ginneken.

Volgens dit schema worden er onder meer concertreizen ondernomen naar:

1998 Antwerpen.

Carolus Borromeuskerk.

1999 Mechelen.

St. Romboutskathedraal.

2000 Meerdaagse concertreis naar Wroclaw Polen.

2001 Leuven.

O.L.V. Kathedraal. Plechtige eucharistieviering in de Sint - Pieterskerk te Leuven.

Hoofdcelebrant de Zeer Eerwaarde Heer Jan Wuijts, pastoordeken.

In de middag wordt een receptie aan het koor aangeboden door het gemeentebestuur en vindt een ontvangst plaats op het stadhuis door de burgemeester van Leuven, Louis Tobback voormalig minister van binnenlandse zaken. Namens het koor mag ik hem danken voor het warme onthaal en hem groeten namens het college van B&W van de gemeente Breda.

2002 Meerdaagse concertreis naar Rome.

2003 Diest.

Sint Sulpitiuskerk. B.M. treedt op in Diest in het kader van de "Reünie van Oranjesteden".

Opluistering van de pontificale hoogmis in de monumentale Sint Sulpitiuskerk.

Hoofdcelebrant is de Hoogerwaarde Heer Deken van Meerbergen.

In de middag ontvangst op het stadhuis door Burgemeester en Schepenen.

2004 Lier.

Pallietestad aan de Nete. Sint Gummaruskerk. Hoogmis in de Sint Gummaruskerk met als voorganger de Zeer Eerwaarde Heer J. Verheyen.

2005 Meerdaagse concertreis naar Vilnius, Litouwen.

2007 Tongeren.

O.L.V. Basiliek. Hoogmis in de Onze Lieve Vrouwebasiliek in Tongeren, de woonplaats van de eerste vrouwelijke dirigent van B.M. Sonja Feenstra.

2008 Diest.

Sint Sulpitiuskerk - Eucharistieviering en - Avondconcert.

In 1618 wordt Prins Filips-Willem van Oranje, de oudste zoon van Prins Willem van Oranje, in de Sint Sulpitiuskerk te Diest begraven. Zijn wens is dat er een eeuwigdurende mis voor zijn zielenrust zal worden opgedragen. In 2008 wordt het Jaargetijde in ere hersteld.

In Diest lezen we: 'Voor deze unieke gelegenheid zal – op uitnodiging – het befaamde Koninklijk Breda's Mannenkoor de plechtige misviering opluisteren en vindt er tijdens de dienst een bloemenhulde plaats bij het graf van de prins.

Voorgangers zijn: De deken van Diest Felix van Meerbergen, de deken van Breda Wil Wiertz, pastoor van Eijsden en de federatiepastoor van Diest prof. dr. Stefaan van Calster.

Om de festiviteiten nog meer luister en uitstraling te schenken wordt er besloten om 's avonds een feestconcert te organiseren met het Koninklijk Breda's Mannenkoor en de sopraan An de Ridder'. Het concert wordt live uitgezonden op de middengolf van Radio Maria in Nederland en Vlaanderen. Na de academische zitting, waarbij de koorleden zijn uitgenodigd, vindt in de Lakenhalle een receptie plaats. Tijdens deze receptie mocht ik deken Wil Wiertz onderscheiden met de Herinneringsmedaille aan rood-wit lint als dank dat hij op mijn verzoek was ingegaan co-celebrant te willen zijn tijdens de eucharistieviering.

2009 Kortrijk.

St. Maartenskerk. Na afloop van de H. Mis verzorgt het koor een miniconcert.

De Bredase Bode 23-12-2009

Koning Albert van België zingt de lof:

"De stemmen van het Breda's Mannenkoor zijn mooier dan van feeën in de diepste oceanen".

Het Breda's Mannenkoor bij de koning van België.

"Het koor geniet hoge achting en wordt achtmaal onderscheiden".

Voor Nederlandse en Belgische Vorstenhuizen wordt diverse keren opgetreden en koning

Albert van België kan niet nalaten op te merken dat de stemmen van het Breda's Mannenkoor mooier zijn dan van feeën in de dieptes van de oceanen, die eeuwig hun liederen zingen, waarop een hoofdlakei in onvervalst Vlaams hoffelijk opmerkt: "Awel.....met permissie menier de Konink.....feeën dat zijneh.....geen mannen, niet in de sprookjes en niet als ze zwemmen in de oceanen". "Maar de toonladders"antwoordt de koning licht geamuseerd....."dat verstaat ge Gustaf, die ziet ge niet.....die dingen....dus die kunnen vrouwelijk zijn. Ook al zijn de stemmen van mannen" (Rinie Maas, chroniqueur).

Het Koninklijk Breda's Mannenkoor zingt voor koningin, kardinaal, paus, ambassadeur, kroonprins, president en Onze Lieve Heer.

14.4.14 GASTEN

Van hoog tot zeer hoog niveau waren de uitvoeringen van de Rheinberger Messe van Josef Rheinberger, de Polovetzer Dansen van Aleksandr Porfirevich Borodin, de Krönungsmesse van Wolfgang A. Mozart, het Requiem van Cherubini, de Polni Mse van Bohuslav Martinu en The Armed Man van Sir Karl Jenkins.

Onder leiding van Marcel Verhoeff hebben we mogen concerteren voor koningin Beatrix en onze kroonprins Willem Alexander, voor de Poolse president Kwasniewski, de Poolse ambassadeur, paus Johannes Paulus II, voor de Franse kardinaal Philippe Barbarin aartsbisschop van Lyon, voor mgr. Tiny Muskens bisschop van Breda, de pauselijke nuntius in Polen, Hans van Mierlo minister van Buitenlandse Zaken en Onno Ruding minister van Financiën, voor Frank Houben commissaris van de Koningin in Brabant, Ed Nijpels commissaris van de Koningin in Friesland, Tjerk Westerterp minister van Verkeer en Waterstaat, Pim Fortuyn de beoogde premier, de Poolse kardinaal Glemp, Dries van Agt premier, de Nederlandse ambassadeurs in Tsjecho-Slowakije Jongejans, in Litouwen Dumoré, in Frankrijk Wijnaendts, in Spanje Verschoor, voor de Nederlandse ambassadeur bij het Vaticaan baron Bentinck, voor mgr. Stephan Ackermann bisschop van Trier en voor vele, vele hoogwaardigheidsbekleders en 'Captains of Industry'.

14.4.15 MEERDAAGSE BUITENLANDSE CONCERTREIZEN

Bijzonder enerverende evenementen waarnaar door het hele koor wordt uitgekeken.

Wie verre reizen doet kan veel verhalen.

Ik beperk me tot de periode 1968 t/m 2010.

1968 MOST / TSJECHO-SLOWAKIJE

Het koor reist in 1968 af naar Tsjecho-Slowakije voor bezoeken aan Praag, Most en Liberec. Bij het naderen van de grens tussen het vrije Westen en het communistische Oostblok wordt het alsmear stiller in de bus. Als we de zwaarbewapende grenspost tussen de Duits-Tsjechische grens hebben bereikt wordt ieder gesommeerd uit te stappen. Het koor moet zich in één lange rij voor de bus opstellen, paspoort in de linkerhand, en strak voor zich uitkijken. En pas nadat de bus grondig is doorzocht, de paspoorten zijn gecontroleerd, kan onze reis weer worden vervolgd.

Een beklemmende en naargeestige gewaarwording.

1975 CORK / IERLAND.

De eerste vliegreis van het koor gaat naar Ierland.

De laatste avond in Cork heerst er een uitgelaten stemming.

De volgende ochtend bij het vertrek heeft een van de zangers een forse kater en een knallende koppijn. De vliegreis terug naar Amsterdam verloopt niet altijd even gladjes. Veel turbulentie en de nodige luchtzakken. Om de koppijn wat dragelijker te maken bestelt onze 'kater' de ene na de andere 'Whisky on the Rocks', haalt de ijsblokjes uit het glas, legt deze op zijn voorhoofd en geeft het glas met whisky door aan zijn buurman. Een ander koorlid neemt een aantal half pond pakken gemalen koffie mee naar huis. Hij had gehoord dat Irish Coffee een delicatessie was en wilde zijn vrouw daarmee verrassen.

1981 OOST-WEST BERLIJN / DUITSLAND

Tijdens de voorbereidingsreis naar Berlijn beleefden we een curieus moment. Bestuurslid Chris Knook brengt om 06.00 uur 's morgens, als we beginnen aan onze terugreis, de huurauto voor een zebepad tot stilstand. Twee overstekende dames, slechts gekleed in bontjas en klaar met hun werk, maken front naar de auto, openen hun bontjas en laten het bestuur verbijsterd en van het een op het andere moment klaarwakker achter en vervolgen rustig keuvelend hun weg.

1990 PARIJS / FRANKRIJK

In het kader van het 125-jarig bestaan wordt er een concertreis gemaakt naar Parijs. Het is voor het eerst in 125 jaar dat de partners en vrienden meereizen met het koor. Weliswaar in aparte bussen, slapen op een afstand van 50 kilometer van de zangers en hebben ook nog een geheel eigen programma, maar.....het ei is gelegd. Optredens in de Notre Dame en Sacré Coeur voor afgeladen kerken. Er wordt uitgezien naar het slotconcert in de concertzaal 'Les Halles', in goed Nederlands 'De Hallen'.

Als ik na het inzingen tussen de coulissen de zaal inkijk ben ik gauw uitgeteld.

De toeschouwers zijn letterlijk op één hand te tellen.

We hebben het volledige programma gezongen en na afloop gaat de hele zaal staan en valt ons een ovationeel applaus ten deel van alle aanwezigen.

Als voorzitter mag ik na afloop van het concert ALLE aanwezigen een fles BM-wijn overhandigen.

Eén aan de Nederlandse ambassadeur in Frankrijk de heer Wijnaendts, één aan zijn vrouw, een fles aan de burgemeester van een van de voorsteden van Parijs en aan zijn echtgenote en een vijfde fles aan een verdwaalde Engelse toerist.

Mogelijk dat we alsnog opgenomen kunnen worden in het Guinness Book of Records.

1995 PRAAG / TSJECHIË

Voor de tweede maal wordt er een bezoek gebracht aan Praag.

Het is de eerste meerdaagse buitenlandse reis onder leiding van dirigent Marcel Verhoeff.

Over het Vrijheidsconcert in de Sint Nicolaaskerk in Praag meldt de media over de aldaar gezongen Polni Mse van de Tsjechische componist Martinu:

"Bredase zangers waardige ambassadeurs; de uitvoering van de Polni Mse maakte grote indruk.

Na afloop hielden musici en publiek de adem in. Geen kuchje, geen applaus.

Pas na geruime tijd volgde een ovationeel en vele minuten durend applaus."

De solo werd gezongen door niemand minder dan Bernard Kruysen (hij ontving in Parijs de zeer prestigieuze Gabriël Faurée Prijs). Hij heeft dit werk vele malen over de hele wereld gezongen.

Ook deze vermaarde bariton blijkt onder de indruk en maakt het koor en dirigent een groot compliment. "Nergens heb ik zo'n perfecte uitvoering meegemaakt als hier in Praag met het Breda's Mannenkoor", aldus Bernard Kruysen.

Er volgt een kort optreden op de fusilladeplaats van kamp Theresiënstadt, de plaats waar Nederlanders tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn neergeschoten.

Het Pie Jesu, gecomponeerd door Nico Verhoeff, de vader van onze dirigent, wordt gezongen met een enorme muzikale lading. Het werk zal nooit meer klinken zoals het daar geklonken heeft.

Koorleden heb ik zien huilen. Namens het koor heb ik een bloementuil mogen leggen bij een 'onbekend' graf.

Elke reis heeft twee kanten, zo ook deze.

Dirigent Marcel, die naast koordirectie ook een solistenopleiding met succes heeft afgerond, zingt een verzonnen tekst op een geheel verzonnen melodie voor een oud vrouwtje.

Zij kijkt vanuit haar slaapkamerraam, met papillotjes in het haar en haar gebit in een glaasje, naar het voorbijkomend mannengezelschap. Na afloop applaudisseert het vrouwtje en voelt zich jaren jonger.

2000 WROCLAW / POLEN

Het is de eerste reis in 135 jaar dat de partners met de koorleden meereizen.

Als de stad Wroclaw in het jaar 2000 met ruim 600.000 inwoners haar 1000-jarig bestaan viert, is het Breda's Mannenkoor het culturele geschenk van de gemeente Breda voor haar zusterstad Wroclaw.

In totaal zijn acht zustersteden vertegenwoordigd als de plechtige zitting plaatsvindt in de grote zaal van de plaatselijke universiteit 'Uniwersytet Wroclawski'.

De jumelagedesten zijn:

- Charlotte, Verenigde Staten	- Dresden, Duitsland
- Kaunas, Litouwen	- Hradec Králové, Tsjechië
- Lviv, Oekraïne	- Wiesbaden, Duitsland
- Vienne, Frankrijk	- Breda, Nederland

De zaal is prachtig ingericht met feestelijke, veelkleurige bloementuilen en acht grote ronde tafels gedekt met fijn tafellinnen, kristal en zilver.

De Bredase afvaardiging bestaat uit burgemeester Chris Rutten, topambtenaar mr. Adriaansen, wethouder van milieu en onderwijs Cor Kruithof, Hans Talboom en Thieu Maas. De tafel wordt gecompleteerd door een vertegenwoordiger van de gemeente Wroclaw en een tolk.

Het is bij deze gelegenheid dat ik in aanwezigheid van Chris Rutten, de ontwerper van de BM-penning, deze legpenning mag overhandigen aan Bogdan Zdrojewski, burgemeester van Wroclaw.

60.000 Toehoorders luisteren op het enorme marktplaats van de stad naar de Krönungsmesse van Mozart gezongen door de Opera van Wroclaw, solisten en het Breda's Mannenkoor.

Onder de aanwezigen de Poolse president Kwasniewski, de Pauselijke nuntius, de kardinaal en bevriende staatshoofden.

De pers is lovend: "Het Breda's koor had eenmaal stormachtig gerepeteerd met het professionele Operakoor van Wroclaw en zaterdag voor het eerst met het orkest erbij.

De uitvoering van de Krönungsmesse klonk onbegrijpelijk goed na een zo korte voorbereiding."

2002 ROME / ITALIË

In het kader van 150 jaar bisdom Breda reist het koor in 2002 naar Italië.

Tijdens deze bedevaart wordt door het Vaticaan toestemming gegeven om in de Sint Pieter de Krönungsmesse van W.A. Mozart met orkest uit te voeren. Marcel Verhoeff dirigeert bij die gelegenheid naast het Koninklijk Breda's Mannenkoor, ook het koor van de Zeeuwsche Koorschool, een viertal solisten en het Orchestra della Regione di Lazio.

Een unieke gebeurtenis temeer omdat zeer zelden toestemming wordt verleend om met koor en orkest een pontificale eucharistieviering op te luisteren.

Hoogtepunt van deze reis is zondermeer het zingen van deze Krönungsmesse, gecelebreerd door mgr. Muskens aan het hoofdaltaar (boven het graf van Petrus) van de Sint-Pieter in Rome.

De avond tevoren wordt er door het koor nog stevig gerepeteerd.

Wij hadden informatie gekregen tijdig te vertrekken omdat het 's morgens in Rome erg druk kon zijn. Onze dame van de Bredase busonderneming legt het advies van mij om eerder te vertrekken naast zich neer.

Ik hoor haar nog roepen: "Ik beslis wanneer de bussen gaan rijden!"

Haar besluit heeft voor het Breda's Mannenkoor bijna catastrofale gevolgen.

Het heeft erom gespannen of Breda's Mannenkoor überhaupt wel op tijd aanwezig zou zijn voor de eucharistieviering. Die ochtend raken na een twintigtal minuten beide bussen verstrikt in de Romeinse ochtendspits.

Verkeersinfarct, file na file, stapvoets wordt er gereden. Onze dirigent die met een taxi achter de bussen rijdt is in alle staten.

De aanvang van de mis wordt opgeschoven, de leden van het Romeinse orkest staan op het punt om hun muziekinstrumenten weer in te pakken, de solisten hebben hun partituur al opgeborgen.

De TV-ploeg van de KRO heeft het zweet in de handen.

En dan als een ware deus ex machina verschijnt het koor.

Zonder in te spelen, zonder te repeteren klinken de eerste maten van de Krönungsmesse.

De dirigent is in zijn element. Onder stress wordt er uitstekend gemusiceerd.

Ongelooflijk, werkelijk van ongekende schoonheid.

De KRO-televisie maakt er een prachtige registratie van die enkele malen in Nederland op de tv is uitgezonden.

Op het hoogtepunt van de Mis zijn er volgens Rud Smit, rector van het Nederlands College in Rome, 20.000 mensen in de Sint Pieter aanwezig! Onder hen o.m. de Nederlandse ambassadeur bij het Vaticaan, de commissaris van de koningin in Noord-Brabant, de minister van Verkeer en Waterstaat en de burgemeesters van Bergen op Zoom en Breda.

Na afloop volgt er een audiëntie bij de paus.

Later wordt er nog een spontaan optreden verzorgd in het Pantheon.

Als de koorleden naar buiten lopen krijgen zij van de volle terrassen een dankbaar applaus.

Ook het bezoek samen met René Grimminck, chef Protocol en Ad Harmsen, voorzitter

Reiscommissie na afloop van de gezongen eucharistieviering in de Friezenkerk aan

Monseigneur Rud Smit, heb ik als bijzonder ervaren. Mgr. Smit, rector van het Nederlands

College in Rome en beheerder van deze kerk, was in de voorbereidingen het aanspreekpunt voor onze Romereis.

Chris Rutten

In aanloop naar ons 135-jarig bestaan had ik aan burgemeester Chris Rutten, een zeer verdienstelijk beeldhouwer, gevraagd om een legpenning voor BM te ontwikkelen. De bedoeling is dat deze legpenning alleen bij zeer bijzondere gelegenheden en bij hoge uitzondering zal worden uitgereikt.

Mgr. Rud Smit krijgt deze erepenning als dank voor de uitzonderlijke verdiensten voor het Koninklijk Breda's Mannenkoor.

Eerder heb ik deze erepenning mogen overhandigen aan Bogdan Zdrojewski burgemeester van Wroclaw, paus Johannes Paulus II (met oorkonde), Adriaan Korver organisator Litouwenreis, Henk van der Maaten voor zijn 25-jarig bestuurslidmaatschap en Thieu Maas voor zijn enorme inzet en betekenis voor het koor.

Bisschop Tiny Muskens

Weer terug in Breda breng ik een bezoek aan bisschop Tiny Muskens in zijn Bisschoppelijk Paleis.

"Hans, ik wil dat helemaal niet zo genoemd hebben. Zeg maar gewoon bisschopshuis."

Hij hield niet van poeha. Als ik mijn jas wil ophangen, wijst hij me op een foto in de gang. Daarop staan mgr. dr. Tiny Muskens, paus Johannes Paulus II en Hans Talboom, en daar rondom heen leden van BM. "Heb je die foto wel eens goed bekeken? Je ziet dat de paus zijn linker oor dichtduwt. Weet je ook waarom? Je zong die keer veel te hard!"

In een periode dat het fysiek wat minder goed met me gaat, krijg ik een brief van de bisschop met beterschapswensen. Hij belooft me een kaarsje voor het Mariabeeld te zullen laten branden.

In diezelfde week word ik gebeld door de burgemeester van Breda, Peter van der Velden.

"Hans, hoe gaat het? Ik hoor allemaal van die vreemde verhalen in de stad. Ik dacht, ik bel hem zelf even." De burgemeester was op dat moment onderweg naar een vergadering in Eindhoven en zag even kans om mij vanuit de auto te bellen. Verrassend en zeer attent. Toen bisschop Muskens in 2013 overleed zijn Marcel Verhoeff en ik, Marcel was toen al enkele jaren de vaste dirigent van het Don KosakenChor Rusland (Moskou), naar de begrafenisdienst in de Kathedrale kerk geweest. We hadden beiden prettige herinneringen aan hem. Enkele jaren daarvoor had ik de bisschop, in aanwezigheid van de kanselier van het bisdom Breda mgr. drs. Harry Lommers, nog mogen installeren als Erelid van ons koor. De bisschop is bij de door BM georganiseerde Kerstnachtsmis in de Grote Kerk enkele keren tijdens de Eucharistieviering de hoofdcelebrant geweest. Na afloop van de Nachtmis nodigde ik hem steeds uit om bij onze nazit in de Waalse Kerk aanwezig te zijn voor een worstenbroodje en glaasje glühwein.

Na afloop van de Kerstnacht in 2004 gaf hij aan dat hij te moe was om naar de Waalse Kerk te komen. Ik sprak hem nog even over zijn zojuist gepubliceerde boek 'Wees niet bang', het levensverhaal van bisschop Tiny Muskens' en meldde hem dat ik dit boek zou gaan aanschaffen.

Wat schetst mijn verbazing. Plots gaat de deur van de Waalse Kerk open, komt de bisschop binnen met het boek onder de arm. "Hans alsjeblieft voor jou."

Hij ging daarna weer meteen terug naar huis. Hij was speciaal voor mij het boek komen brengen.

Thuisgekomen las ik bij het openen van het boek: 'Breda Kerstnacht 2004 voor Hans Talboom'.

Een van onze laatste contacten was op 1 april 2007 in de Vrije Boekhandel aan de Veemarktstraat.

De bisschop signeerde daar zijn laatstverschenen boek 'Opmaat tot Eeuwigheid'. Nadat hij mijn boek heeft gesigneerd en ik de boekhandel verlaat, draait hij zich nog even om en zwaait me toe. Muskens, een wel heel bijzonder menselijke mens.

2005 VILNIUS / LITOUWEN

In het kader van 15-jaar onafhankelijkheid vertrekt het Breda's Mannenkoor in 2005 voor een concertreis naar Litouwen.

In de verpauperde, eeuwenoude Sint Bernadijnenkerk wordt met medewerking van het Litouws Staats Symfonie Orkest andermaal de Krönungsmesse uitgevoerd.

In de Sint Johanneskerk klinkt de Polni Mse.

Een ander hoogtepunt is het bezoek aan het 9^e Fort in Kaunas dat wordt afgesloten met een kranslegging door voorzitter Hans Talboom en pianiste Felice de Rijk bij het graf van de Onbekende Soldaat.

De reis krijgt een humaan vervolg. Bij een bezoek aan de Kruisberg in Siauliai, een bijzondere plek waar de Litouwers meer dan 50.000 opeengepakte kruisen hebben geplaatst.

Ook het Breda's Mannenkoor plaatst daar een kruis voorzien van de namen van alle BM-deelnemers – we hadden latten, spijkers en hamer vanuit Breda meegenomen – en wordt er gezongen voor een groep kinderen van een nabijgelegen kindertehuis uit Kursenai.

Ter plekke hebben dirigent Marcel Verhoeff en voorzitter Hans Talboom spontaan aan de twee luchtmacht officieren aangeboden om hun taken betreffende de adoptie van het kindertehuis over te nemen en zo de povere leefomstandigheden van de 'tehuiskinderen van Kursenai' te helpen verbeteren. Eenmaal weer terug in het hotel mag ik deze toezegging die op schrift gesteld wordt, in aanwezigheid van een directielid van het tehuis, ondertekenen.

In 2007 wordt onder het motto: "Sjouwe voor Litouwe" in de uitverkochte Antoniuskathedraal een benefietconcert gegeven.

Samen met de paoters Terrepetijn en Sjaggerijn wordt er een bedrag van €5000 voor het kindertehuis opgehaald. We gaan onze beloften inlossen!

Een groep van veertien koorleden vertrekt per vliegtuig en bestelbus andermaal naar Litouwen.

De bestelbus is volgeladen met zes koorleden, zakken cement, verf, kwasten, decoupeerzagen, matrassen en al wat dies meer zij. Reis- en verblijfkosten worden geheel voor eigen rekening genomen.

Gedurende een week wordt daar door veertien koorleden knalhard gewerkt en wordt een gehele vleugel van het kindertehuis in Kursenai opgeknapt. Het levert in kranten en radio veel publiciteit op.

Een televisieploeg, waarvoor ik een interview mag geven, komt op locatie opnamen maken.

Deze zijn op het Journaal van acht uur op de Litouwse tv uitgezonden. De autoriteiten nemen hun verantwoordelijkheid en daarmee 'het estafettestokje' over van BM.

Memorabel!

2010 BARCELONA / SPANJE

Voor de eerste maal in de geschiedenis van het Breda's Mannenkoor wordt er in 2010 afgereisd naar Spanje met Barcelona als eindbestemming.

Toen op enig moment bekend werd gemaakt dat we in 2010 een concertreis naar Barcelona zouden maken, was het koorlid Pedro Kneepkens die, na een enkel biertje te hebben gedronken, tussen neus en lippen meldde dat hij dan op de fiets zou gaan. Grote hilariteit. In zijn boek 'Allegro Vivace', vertelt hij zijn belevenissen over zijn fietstocht naar Barcelona. Wat een man en wat een ongekende prestatie.

Er wordt in Barcelona op verschillende locaties geconcentreerd.

Een van de hoogtepunten is het opluisteren van de eucharistieviering in de kathedraal van Barcelona.

Ook spontane optredens op het plein voor de kathedraal en in Park Guëll worden enthousiast ontvangen.

Een bijzonder enerverend a capella optreden op de Heilige Berg in de basiliek van Montserrat in het hart van Catalonië was meer dan de moeite waard en eveneens een van de hoogtepunten van deze reis. Als reisleader kijk ik met veel plezier terug op deze geweldige concertreis.

14.4.16 AFSCHIED BESTUUR

In 2015 neem ik afscheid van het bestuur.

Ik heb er op dat moment 48 jaar opzitten en vond het niet gepast om nog 2 jaar te blijven zitten om zo de 50 jaar vol te kunnen maken.

Tijdens een korte ceremonie mocht ik de gouden bestuur speld, die ik met trots al die jaren heb mogen dragen, overhandigen aan de destijds zittende voorzitter Teun Giljamse.

Als dank voor bewezen diensten krijg ik uit handen van de voorzitter o.m. het beeldje met de twee toneelmaskers, voorstellende een lachend en een treurig kijkend gezicht. Zij staan symbool voor de vrolijke en minder plezierige momenten uit een bestuursperiode.

Een attentie die elk vertrekkend bestuurslid uitgereikt krijgt.

14.4.17 55 JAAR KOORLID

Op 1 oktober 2020 vierde ik mijn 55-jarig jubileum als koorlid.

Weliswaar coronatijd, maar toch. Die dag mocht ik schriftelijke gelukwensen ontvangen van bestuur en koorleden. Een enkele reactie:

Beste Hans,

Ik heb je proberen te bellen vandaag.

Namens het bestuur en mezelf wil ik je hartelijk feliciteren met jouw 55 jarig lidmaatschap.

Je hebt mee een stuk geschiedenis geschreven van ons koor. Bravo.

Ik hoop je weer snel te kunnen ontmoeten.

Het ga je goed.

Vriendelijke groet en blijf gezond.

Dag Hans,

Met de op deze kaart afgebeelde bloemen feliciteren we je van harte met jouw 55 jaar lid zijn van ons geliefde Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor!!

Met hartelijke groet en tot ziens in goede gezondheid.

Beste Hans,

We feliciteren je van harte met het feit dat je al 55 jaar lid bent van het Koninklijk Breda's Mannenkoor.

We zijn blij dat je schoonvader je destijds naar dit koor heeft gestuurd, hij heeft toen al oog gehad voor jouw vele capaciteiten!

Het koor heeft dan ook veel aan jou te danken.

We wensen jou en Ria alle goeds en hartelijke groeten.

Beste Hans,

Van harte gefeliciteerd en zeker ook Ria, die altijd achter je heeft gestaan in welke functie dan ook.

(Van jou begreep ik, dat je haar te danken hebt aan haar vader, die dit lidmaatschap als voorwaarde stelde.)

Daar mag het koor zeer dankbaar voor zijn.

Helaas kan er op dit moment maar matig aan deze heuglijke dag aandacht worden besteed.

Hoop echter, dat je deze dag toch een beetje feestelijk zult gedenken samen met Ria.

Dank voor alles wat jij en Ria voor ons koor hebben gedaan en wens jullie een gezonde toekomst toe.

Groet.

Beste Hans,

Het was, 55 jaar geleden, voor ons zangers een vruchtbaar idee dat een van de Dillisse jou verplichtte om lid te worden van het Koninklijk Breda's Mannenkoor.

Jouw voortdurende inzet voor het koor gedurende 55 jaar, jouw lange bestuurlijke inzet, het nog steeds gebruiken van jouw uitgebreide netwerk, het heeft veel bijgedragen aan de statuur die ons gezelschap heeft.

Daarvoor wil ik je bedanken, maar op de eerste plaats natuurlijk gelukwensen met dit indrukwekkende jubileum.

Wij wensen Ria en jijzelf een verbeterde gezondheid en ik hoop jou snel weer op de repetities te mogen ontmoeten. Het is nogal wennen zonder jou.

Proficiat.

Bariton en bewonderaar

In het kader van mijn jubileum vond er op 4 november een uitgebreid interview plaats dat afgedrukt werd in de Nieuwsklanken, het verenigingsorgaan van BM.

Naar aanleiding hiervan mocht ik de volgende reactie ontvangen.

Beste Hans,

Vanmiddag heb ik in Nieuwsklanken het interview gelezen, dat Dré Dekkers en Fons van den Broek met jou hebben gehad.

Een prachtig verhaal over een heel bijzondere man. Jaja dat ben jij. Jij hebt jouw bijzondere gave uitstekend benut.

Uiteraard kende ik het verhaal over het feit, dat je lid moest worden van het Koor, toen je de hand van Ria kwam vragen.

Van de andere verhalen en anekdotes heb ik ook genoten.

Als ik terugkijk op mijn slechts 6 jaar lidmaatschap van het illustre Koninklijk Bredaas Mannenkoor, dan heb ik er een heel bijzondere periode en dimensie in mijn leven bijgekregen.

Inmiddels wonen wij alweer 4 jaar aan de Boulevard “op” Scheveningen met uitzicht op zee. Het gaat ons goed.

Heel hartelijk gefeliciteerd met je 55-jarig jubileum als lid van het koor.

Het was een voorrecht om jou te leren kennen.

Mijn hartelijke groeten, ook aan Ria.

Bob Tordoir (orthopedisch chirurg Amphiaziekenhuis).

14.4.18 STADSARCHIEF BREDA

Cultureel erfgoed is een fundamenteel onderdeel van onze samenleving, het is alles wat je overdraagt aan de volgende generatie.

Het bijzondere jaar 2020 loopt ten einde.

Mijn privé archief van de Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor wordt op 18 december in aanwezigheid van Eugène Quadekker en Dré Dekkers (pr-commissie BM) gescreend door de heer Wim Mastenbroek, medewerker van het Stadsarchief Breda.

Hij is zeer enthousiast. Het gaat hier om minimaal 3 ½ meter plankruimte.

Bestuurslid Eugène Quadekker met de portefeuille public relations, zorgt voor de verbinding tussen het Breda's Mannenkoor en het Stadsarchief. Hij gaat de activiteiten communiceren en coördineren en daar ben ik hem dankbaar voor.

De officiële overdracht.

Op donderdagmiddag 10 oktober 2024 zal ik, op uitnodiging van de gemeentelijk archivaris mevrouw Jantine Frantzen-Ploeg in Breda Chassé Botanique-Stadsarchief samen met haar een handtekening plaatsen onder de Overeenkomst van Schenking waarmee ik formeel afstand doe van mijn omvangrijke privé BM-archief.

Pedro Kneepkens zal na een korte presentatie zijn twee katernen van ‘Vlieg, gedachte’ over de geschiedenis van ons koor overhandigen en houdt een korte lezing over de betekenis van Heinrich Umland voor de ontwikkeling van het muziekleven in Breda.

Tot het programma behoort verder een rondleiding door de catacomben van het archief (onder de Botanique) die verzorgd wordt door Wim Mastenbroek en Joris Verhoeven, beiden medewerkers van het archief met een daaraan afsluitende borrel.

Mijn archief wordt in zijn geheel geplaatst in het publiek toegankelijke deel van het Stadsarchief Breda, Parade 10.

Eureka! Het wordt voor het nageslacht bewaard.

Het archief gaat onderhouden worden, is voor eenieder toegankelijk en kan geraadpleegd worden via de on-line Plaatsingslijst van het archief van de Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor.

Hier ook de consolidatie van de plaatsingslijst zoals die was op het moment van de overdracht.

Penningmeester mr. Cees Swagemakers vat dit alles als volgt samen:

Hans Talboom heeft in het voorbije jaar het door hem opgebouwde BM-koorarchief overgedragen aan het gemeentelijk archief van de gemeente Breda.

Dit is een memorabel feit aangezien daarmee de plaats van het Koninklijk Bredaas Mannenkoor binnen de geschiedenis van de stad Breda is verankerd en bestendig voor de komende generaties.

Toekomstige historici kunnen kennisnemen welke plaats het koor binnen het culturele leven van de stad heeft ingenomen.

De overdracht van het archief is daarmee een daad van historische betekenis.

14.4.19 BM-MUSEUM

Soms is terugblikken de beste manier om vooruit te denken.

De vanaf 1965 door mij vergaarde memorabilia krijgen een plaats in een in te richten 'BM-museum'. Er wordt hierbij gedacht aan de eerste verdieping pand Haven 7 of het Bredaas Museum. Alle voorwerpen zijn door Jaap Belt, koorlid en beheerder van ons pand, in twee verhuisdozen bij mij opgehaald om vervolgens tentoongesteld te gaan worden. Een trots moment, een geweldige blijk van waardering.

1965 – 2015 Vijftig jaar dienstbaar Koninklijke Zangvereniging Breda's
Mannenkoor

1967 – 2020 Drieënvijftig jaar onafgebroken Bestuurslid van zo'n twintigtal verenigingen en
organisaties in Breda

November 2024,
Hans Talboom

Mocht een lezer zich beledigd voelen door een bepaalde passage in deze autobiografie, dan laat ik u weten dat het geenszins mijn bedoeling is geweest om iemand te kwetsen.

Ik heb mijn verhaal in de optiek van mijn beleving zo geschreven.

De inhoud is bedoeld om een waarheidsgetrouwe weergave te geven zoals ik die in mijn Breda's Mannenkoortijd heb ervaren.

Als ergens in je geheugen een puzzelstukje ontbreekt, vul je dat vaak zelf in.